

DĚKAN

Nová podoba soukromoprávní a veřejnoprávní části státní závěrečné zkoušky v novém studijním programu (SP3)

září 2022

Východiska

1. současná podoba soukromoprávní a veřejnoprávní části státní závěrečné zkoušky (dále též jen „SZZK“) je bez výrazné změny těžko udržitelná (dílní změny, které byly učiněny v minulých letech, celkovou podobu zkoušky neproměnily),
2. děkan dostal svým zvolením silný mandát navrhnout změnu SZZK na písemnou podobu, ve svém programu měl popsány základní principy reformy,
3. měnit SZZK vyžaduje dobře promyslet kontroly studia během celého studia (tj. postupové zkoušky, klauzurní práce a klasifikované zápočty),
4. změna SZZK nemá zvýšit, ale ideálně snížit náročnost pro učitele,
5. změna má odstranit zbytečný stres, který je se současnou podobou SZZK spojen, a přitom nerezignovat na mezioborovost, tj. schopnost studentů propojit znalosti získané v rámci jednotlivých předmětů, ze kterých skládali postupové zkoušky, a získat tak o právu komplexnější představu,
6. smyslem není „změna pro změnu“, ale nalezení takové podoby SZZK, která bude důstojným zakončením studia v magisterském studijním programu.

Dosavadní postup

1. téma reformy soukromoprávní a veřejnoprávní SZZK představovalo jedno z hlavních témat předvolebních děkanských debat,
2. od ledna 2022 se schází pracovní skupina k reformě SZZK, ve které mají zástupce všechny státnicové katedry a vedení fakulty,
3. dne 8. dubna 2022 proběhla veřejná rozprava s členy dotčených státnicových kateder nad prvotním návrhem, jak by mohla vypadat reformovaná SZZK (jednalo se o výstup z pracovní skupiny),
4. na základě podnětů ze setkání zformulovaly katedry své návrhy řešení a připomínky k předloženému materiálu,
5. na základě podnětů z veřejné rozpravy a stanovisek kateder i jednotlivců vznikl na přelomu dubna/května 2022 upravený materiál,
6. upravený materiál prodiskutovalo kolegium děkana počátkem června 2022 na výjezdním zasedání,
7. upravený materiál prodiskutovala dne 15. června 2022 Komise pro otázky studia,

8. předkládaný materiál je výsledkem všech výše uvedených debat, se snahou zohlednit vznikající konsensus a najít takovou podobu SZK, která bude pro všechny zúčastněné smysluplnější než doposud, a přitom nebude znamenat zvýšení zátěže pro učitele ani studenty.

Věcné řešení

Na základě podnětů z pracovní skupiny, veřejných rozprav a stanovisek kateder a jednotlivců vypracoval děkan se svým týmem následující návrh řešení. Jako klíčová proměnná se v debatách nad novou podobou SZK ukázal vztah státních závěrečných zkoušek a klauzurních prací (dále též jen „KLP“). Po zvážení všech možností a jejich proveditelnosti se jako nejživotaschopnější ukazuje následující řešení:

1. současných 5 klauzurních prací se promění na 5 částí SZK, které bude možné skládat až po získání určitého počtu kreditů (viz níže),
2. písemné SZK mohou vedle řešení praktických případů obsahovat i teoretické otázky (zvláště otázky typu single best answer),
3. současné klauzurní práce budou zrušeny,
4. katedry v nějaké podobě zařadí řešení případů do své výuky a kontrol studia,
5. předpoklady pro konání písemné části SZK z ústavního práva: 60 kreditů + absolvování předmětu Ústavní právo II,
6. předpoklady pro konání písemné části SZK z občanského a obchodního práva: 150 kreditů + absolvování předmětů Občanské právo hmotné V, Občanské právo procesní III a Obchodní právo II,
7. předpoklady pro konání písemné části SZK ze správního a trestního práva: 180 kreditů + absolvování předmětů Správní právo IV a Trestní právo III,
8. písemné části státních zkoušek se budou konat ve čtyřech termínech (v období únor, duben, červen, září, listopad-prosinec) s tím, že ve čtyřech z uvedených období bude jeden termín písemné části státní zkoušky; SZK z občanského a obchodního práva budou následovat dva týdny po sobě a SZK ze správního a trestního práva také (studenti dostanou příležitost si propojit znalosti z jednotlivých předmětů a uplatnit znalosti z příbuzných oborů v kratším časovém úseku, ovšem nebudou muset z více oborů psát zkoušku v jeden den),
9. obhajoba diplomové práce a oborová část státní zkoušky budou vždy povinně až na závěr studia jako poslední části státních závěrečných zkoušek, tj. předpokladem pro jejich konání bude získání 300 kreditů (z toho 285 kreditů z povinných a povinně volitelných předmětů),
10. otázky u oborové části státní závěrečné zkoušky budou koncipovány tak, aby měly přesah i do jiných právních oborů (mezinárodní právo, evropské právo, související obory),
11. státní závěrečná zkouška tedy celkově bude mít 7 částí.

Proč právě toto věcné řešení

1. vzešlo jako konsenzus z jednání pracovní skupiny, ve které měly své zástupce všechny dotčené státnicové katedry, a zohledňuje dosavadní veřejné rozpravy k reformě SZK,
2. příslušné státnicové katedry s tímto řešením v zásadě souhlasí,
3. s tvorbou a organizací klauzurních prací máme na fakultě zkušenosti, můžeme z nich při přípravě nové podoby SZK vycházet (a poučit se z nich),
4. navržené řešení respektuje děkanův předvolební program i předvolební debaty,
5. umožní to proměnit SZK tak, aby se jednalo o důstojné zakončení studia, které není ani zbytečně náročné a stresující, ani banální či toliko formální,
6. v rámci přípravy na SZK budou mít studenti možnost propojit dosavadní znalosti získané v rámci jednotlivých předmětů a získat komplexnější představu o právu,

7. SZZK nebudou „druhou postupovou zkouškou“, ale budou zohledňovat to, že studenti již mají složené kontroly studia z jednotlivých předmětů,
8. v návaznosti na nový studijní program bude posílen dovednostní prvek – SZZK budou spočívat na řešení právních případů, studenti budou mít k dispozici právní předpisy, což dále umožní testovat nejenom znalosti, ale také dovednosti,
9. písemnost a rozdělení jednotlivých SZZK do více dnů pomůže snížit zbytečný stres, který je v současnosti se SZZK spojen,
10. jelikož bude zadání i opravování SZZK na každé katedře centralizované, zmenší se vliv náhody a možné pochybnosti o vyrovnanosti zkoušení u různých komisí (tj. vliv toho, která komise studenta zkouší),
11. bude možnost přezkoumat výsledek zkoušky,
12. učitelé nebudou muset sedět v komisích, které v důsledku odhlašování studentů někdy ani nemají koho zkoušet (tříčlenná komise se sejde, aby zjistila, že zkouší například jednoho studenta).

Předpokládaný časový harmonogram

1. diskuze navrhovaného řešení s akademickými senátory – září 2022
2. veřejné představení navrhované reformy akademické obci – říjen 2022
3. vyhotovení finální podoby navrhované reformy, její odsouhlasení na kolegiu děkana a předložení akademickému senátu – říjen/listopad 2022
4. schválení změn příslušných vnitřních předpisů
 - a. novela Studijního a zkušebního řádu UK – podzim 2022
 - b. novela Pravidel pro organizaci studia na fakultě – podzim 2022
5. nová podoba SZZK začne platit závazně pro studenty, kteří nastoupí ke studiu v akademickém roce 2023/2024

Možnost opt-inu pro studenty SP1/2

VARIANTA I

1. studenti, kteří začali studovat dříve než v akademickém roce 2023/2024, budou mít možnost zvolit novou podobu SZZK, a to v případě, že ještě neabsolvovali ani jeden pokus jakékoli části SZZK,

VARIANTA II

1. studenti, kteří začali studovat dříve než v akademickém roce 2023/2024, budou mít možnost zvolit novou podobu SZZK určité části (soukromoprávní nebo veřejnoprávní), pokud neabsolvovali ani jeden pokus příslušné části v ústní podobě,

VARIANTA III

1. možnost opt-inu pro studenty, kteří začali studovat dříve než v akademickém roce 2023/2024, nebude dána.

V PŘÍPADĚ VARIANT I A II:

1. pokud studenti již složili některou z klauzurních prací, která bude proměněna na SZZK, nebude to mít vliv na povinnost složit SZZK,
2. v případě volby nového systému SZZK není možnost vrátit se zpět do systému starého.

Předpokládaný průběh SZK:

1. student napíše zkoušku
2. členové komise hodnotí v Moodle jeho výsledky
 - každý příklad ideálně dva členové nezávisle na sobě s tím, že neznají jméno hodnoceného
3. přidělí se body
4. student vidí své výsledky v Moodle
5. student může podat námitky proti hodnocení
 - ideálně prostřednictvím Moodle, bude určena lhůta pro podání takových námitek
6. zasedá celá zkušební komise
 - posoudí námitky, pokud byly podány,
 - posoudí případy, kdy student má hraniční počty bodů pro splnění zkoušky,
 - potvrdí finální známky, následně bude vyhotoven protokol o zasedání zkušební komise.